

पुत्रांश्चास्मभ्यं देहीत्यर्थः । यद्वा विभक्तिव्यत्ययः नोऽस्माकं जनाय जनं पुत्रादिकं ताभिः रुग्भिः रुचं शोभायै कुरु जगत्प्रसिद्धं पुत्रादिकं देहीत्यर्थः ॥ २२ ॥

या वो देवाः सूर्ये रुचो गोघ्नश्चेषु या रुचः ।

इन्द्राग्नी ताभिः सर्वाभी रुचं नो धत्त बृहस्पते ॥ २३ ॥

हे देवाः हे इन्द्राग्नी हे बृहस्पते वो युष्माकं सम्बन्धिन्यो या रुचः दीप्तयः सूर्ये सूर्यमण्डले सन्ति गोषु धेनुषु अश्वेषु तुरगेषु च या युष्माकं रुचः सन्ति ताभिः सर्वाभिः रुग्भिः कृत्वा नोऽस्मभ्यं रुचं धत्त दत्त तत्समप्रभानस्मान्कुरुतेत्यर्थः ॥ २३ ॥

a. विराड्ज्योतिरधारयत् ॥ b. स्वराड्ज्योतिरधारयत् ॥ c. प्रजापति-
द्व्या सादयतु पृष्ठे पृथिव्या ज्योतिष्मतीम् । विश्वस्मै प्राणायानाय व्यानाय
विश्वं ज्योतिर्यह । अग्निष्टेऽधिपतिस्तया देवतयाङ्गिरस्वद्ध्रुवा सीद ॥ २४ ॥

का° [१७.४.२२.] विराट् स्वराडिति रेतःसिचौ प्रतिमन्त्रम् । द्वियजुषः पूर्वं अव्यवहिते रेतःसिचौ द्वे पश्येष्टके प्राग्लक्षणे अनूकमभितो विराट् स्वराडिति प्रतिमन्त्रमुपदधाति विराडित्युत्तरां स्वराडिति दक्षिणामिति सूत्रार्थः ॥ द्वे यजुषी इदंलोकादोलोकदेवत्ये क्रमात् यजुरनुष्टुभौ । विशेषेण राजतऽइति विराट् अयं लोको ज्योतिरग्निलक्षणमधारयत् धारयति । स्वनैव राजतऽइति स्वराट् असौ लोको ज्योतिरादित्यलक्षणमधारयत् धारयति । विराडयं लोकः स इममग्निं ज्योतिर्धारयत्यसौ वै लोकः स्वराट् सोऽमुमादित्यं ज्योतिर्धारयतीति [७.४.२.२३.] श्रुतेः ॥ का° [१७.४.२३.] प्रजापतिरिति विश्वज्योतिषम् । रेतःसिग्भ्यां पुरो यजमानकृतां प्रथमां विश्वज्योतिःसंज्ञामिष्टकां पद्यां प्राग्लक्षणामुदञ्चुखोऽनूके उपदधाति ॥ विश्वज्योतिर्देवतं यजुः शक्वरीहृन्दस्कम् । पृथिव्याः पृष्ठे उपरि ज्योतिष्मतीं ज्योतिषोपेतां वा त्वामिष्टकां प्रजापतिः सादयतु स्थापयतु किमर्थं विश्वस्मै सर्वस्मै प्राणायानाय व्यानाय प्राणादिसम्पत्त्यर्थम् किं च हे इष्टके त्वं विश्वं सर्वं ज्योतिर्यह निगृह्णीष्व देहि वा अग्निश्च ते तवाधिपतिः स्वामी तया देवत-